

Meer compassie, minder stress

Kees Scheepens is sinds 38 jaar varkensdierenarts en binnen zijn familie de negentiende generatie boer in het Brabantse Best-Oirschot. Zijn missie: het varken emanciperen.

In mijn veterinaire leven hebben varkens altijd de *hoofdrol* gespeeld, in positieve maar ook in negatieve zin. Tijdens de uitbraak van de varkenspest eind jaren '90 heb ik als veearts samen met mijn collega's 130.000 gezonde biggen moeten euthanaseren, in opdracht van de toenmalige minister van Landbouw. Ik was echter dierenarts geworden om dieren te genezen en niet om ze te doden en vond wat ik deed middeleeuws beulswerk. Vol gewetenswroeging stapte ik uit de praktijk en verliet de maatschap. Ik raakte in een ernstige gezondheids crisis. Na diep graven in mijn geest werd het me helder dat het mijn echte roeping was om als

eigenzinnige dierenarts én als boer met hart en ziel zorg te dragen voor het welzijn van – primair mijn eigen – varkens. Ik wilde, kort gezegd, het varken, ons slimste landbouwhuisdier, *emanciperen*.

Varkenssignalen

Mijn focus als dierenarts kwam daarmee meer te liggen op het gedrag en welzijn van varkens en dat voelde heel goed. Met het concept 'Varkenssignalen' (praktijklessen voor diergericht varkenshouden, waarover inmiddels ook vier boeken zijn uitgebracht) heb ik de hele wereld afgereisd en minstens 25.000 varkenshouders en hun adviseurs de nieuwste ethologische inzichten bijgebracht. De 'varkensfluisteraar' was geboren, ook door de studie die ik maakte van de grote hoeveelheid vakkennis die er inmiddels was over het gedrag en welzijn van die slimme dieren. Na mijn afstuderen in 1986 was die knowhow geëxplodeerd.

Wroeten en zoelen

Ook mijn focus als boer kwam te liggen op het gedrag en welzijn van het varken en ik besloot te gaan zoeken naar een boerderij waar ik mijn Berkshire-varkens 'outdoor' kon houden. Met heel veel geluk vond ik een leegstaande landgoedboerderij. Al dertien jaar mag ik daar bij mijn eigen dieren het natuurlijke gedrag van varkens aanschouwen. Het varken in de hoofdrol, maar nu in positieve zin. Vanaf de start van de boerderij hebben mijn varkens een uitmuntende gezondheid gehad door de afwezigheid van de belangrijkste bedrijfsgebonden kiemen en een robuuste genetica. Het is voor mij volstrekt duidelijk en inmiddels ook wetenschappelijk bewezen dat

Dr. Kees Scheepens is mede-oprichter van Caring Vets en bestuurslid van Caring Farmers.

'Wroeten' en 'zoelen' zijn bij mij en mijn dieren niet alleen rare woorden

een hoge mate van welzijn, wat samenhangt met de mogelijkheid natuurlijk gedrag te vertonen, zorgt voor een hogere afweer. 'Wroeten' (het met de neus omploegen van de aarde) en 'zoelen' (een modderbad nemen) zijn bij mij en mijn dieren niet alleen rare woorden, maar vooral geliefde daden!

Intelligent varkenstoilet

Ik wist dat varkens van nature zindelijk zijn en toen ik bij mijn eigen varkens in het veld duidelijke poep- en plasgebieden zag, ben ik gaan experimenteren met een intelligent varkenstoilet. Door conditionering en beloning met hazelnoten van correct excretie-gedrag heb ik de basis gelegd voor een varkenshouderij met vrijwel geen ammoniakuitstoot. Door het varken

steeds weer de hoofdrol te geven, ga ik nu, vol vertrouwen, een volgende fase in. In samenwerking met Kipster (de groenste en meest kipvriendelijke pluimveehouderij ter wereld) ga ik het *Pigster*-concept in de markt zetten. Emancipatie gaat hand in hand met commercialisatie!

Hartenkreet

De schrijver Leo Tolstoy schreef ooit: 'Compassie voor dieren is zo natuurlijk voor ons dat we alleen ongevoelig kunnen worden voor hun lijden en dood door tradities of zelfhypnose.' Ik sluit graag af met een hartenkreet aan veeartsen en boeren: Hervorm de tradities van dierenartsen en boeren en stop met zelfhypnose!

Goed gehouden

De varkenshouderij van Kees Scheepens voldoet aan de standaarden van Goed Gehouden. De in oprichting zijnde website Goed Gehouden is een initiatief van Caring Farmers. Consumenten kunnen er informatie vinden over veehouders die voldoen aan de hoogste voorwaarden op het gebied van dierenwelzijn en dierwaardig produceren en nagaan welke daarvan aan huis zuivel en vlees verkopen. De betreffende veehouders kunnen er onderling informatie uitwisselen, bijvoorbeeld over 'best practices'. www.goedgehouden.nl